

Normal Öğretim

FİZYOKRASİ, LAÏSSEZ-FAÏRE GÖRÜŞÜNÜN ORTAYA ÇIKIŞI

HAZIRLAYANLAR

- **Seçil BİÇER**
- **Semanur ŞİŞKO**
- **Gamze KOCAOĞLU**
- **İsmail ASARLIK**

FİZYOKRASİ

- 18.yy 'da Doğanın düzeninden yola çıkmış , tarımsal üretimin önemini savunan düşünce sistemidir.
- İlk olarak Fransa'da ortaya çıkmıştır.
- Fizyokrasi düşüncesine göre ekonominin temeli tarımsal yapıdır ve desteklenmelidir.
- Temel bakış açıları; insan tabiatın bir parçasıdır, insan tabiata aittir.

- Fizyokratlar Kardinal Fayda yaklaşımını savunmaktadır.
- Merkantalizmin tek taraflı politika izlemesine tepki olarak, Fizyokrasi doğmuştur.
- Toplumu üç sınıfa ayırmışlardır ;
 - *Toprak sahipleri.
 - *Sanayici ve Tüccarlar.
 - *Çiftçiler.
- Bu dönemde '**Encylopedists**' adı verilen bir felsefi okul açılmıştır.

- Bu okulun kurucusu – lideri **'F.Quesnay'** dır.
- Fransa'nın başarısız koloni savaşları ve sarayın savurgan harcamaları nedeni ile fakirleşmesi üzerine gelir kaynaklarının artması için halkın verdiği vergiler arttırılıyordu.

Ruhban ve Asil sınıflar vergi diliminden muaf oldukları için, vergiler toprak sahipleri ve çiftçilerden alınıyordu.

LAISSEZ FAIRE LAISSEZ PASSER

(BIRAKINIZ YAPSINLAR BIRAKINIZ GEÇSİNLER)

- Fransızca kökenli bir sözdür.
- Bu görüşün savunucuları piyasanın bir şekilde ‘Doğası gereği’ kendi dengesine kavuşacağını kabul ederler.
- 17.yy Fransa’sında özgürlükçü ifade olarak kullanılıyordu.
- Adam Smith ‘de Laissez-Faire ‘den etkilenen düşünürlerdendir.
- Serbest piyasa tanımı bu söz ile oldukça ilgilidir.
- Bu kural ilerleyen dönemlerde İktisadın girişiminde önemli rol oynayacaktır.

KURUCUSU: QUESNAY

- Fizyokrasinin kurucusu olan Dr. Fr. Quesnay bir hekimdir. Çocukluğu köyde geçmiş, 12 yaşında okumayı öğrenmiş daha sonra kendi çabası ile tıp öğrenimini yapmış, doktor olarak 15. Louis'nin saray hekimliğine kadar yükselmiş bir kimsedir.
- Önce tıp alanında bazı yayınlar yapmış 62 yaşında ekonomi alanında yayın yapmaya başlamıştır. Kendisine ekonomik düşünceler tarihinde ününü sağlayan 'Ekonomik Tablo' adlı yapıtını 1758 de yayınlamıştır.

Ekonomik Tablo

İktisat tarihinde, modern teorilerin öncülerinden biri olarak kabul edilen ekonomik tablo makro açıdan bir ulusal ekonomide dengenin ne anlama geldiğini ve nasıl ulaşıldığını açıklayan ilk çalışmadır.

‘Kapalı’ ve ‘Statik’ bir ekonomi var sayımına dayanır.

- Servetin kaynağını tarımsal ürün olarak görür.
- Üç sınıf var:
 1. Toprak sahipleri.
 2. Tarımsal kapitalistler.
 3. Kısır sınıf.
- Modelde büyüme yok.
- Net sermaye birikimi yok.
- Ekonomi dışı kapalı.

- Bu tablo endüstriler arası bağlantıyı açıklamaktadır.
- Tablonun birinci politika önerisi tek vergi istemidir.
- Vergi tek olmalı ve sadece toprak sahibinden alınmalı.
- İkinci politika önerisi tarımın dış ticarete açılması böylelikle tahıl fiyatları yükselir çiftçinin durumu iyileşir.
- Mirabeau'ya göre dünya kurulduğundan beri üç büyük icat yapılmıştır;

- Yazı
- Para
- Ekonomik Tablo

Ekonomik Tablo

Üretim,Net Üretim ve Tek Vergi

- Üretim ve zenginlik konusunda ilk ciddi araştırmaları Fizyokratlar gerçekleştirmiştir.
- Fizyokratlar zenginliği ; çiftçilik, balıkçılık ve madencilik gibi faaliyet alanlarında ve doğanın yardımıyla üretilen mallardan oluşacağını söylüyorlar.
- Tarıma verdikleri önem nedeni ile Fizyokrat düşünceye 'Tarımsal sistem' adı verilmiştir.

- Fizyokratlara göre üretim, üretim için kullanılan malzemeden daha fazla bir ürün elde etmek, teknik deyimle bir 'Atık değer' yaratmak demektir.
- Fizyokratlar 'net ürün' yaratan tek sektörün tarım (Hayvancılık, Balıkçılık ve Madencilikle birlikte) olduğunu öne süren görüşleriyle tutarlı bir biçimde önerdikleri bu 'Tek vergi' arazi gelirinden alınması gerektiğini savunmuşlardır.
- Fizyokratlar çiftçilerin veya verimsiz sınıfın vergilendirilmesi halinde net ürün miktarının azalacağına öne sürmüşlerdir.
- Tek vergi sisteminin başarısı tarım sektörüne verimin artmasına bağlıdır.

Ticaret ve Nüfus

- Fizyokratar serbest ticareti desteklemişlerdir.
- Fizyokratların serbest ticareti desteklemeleri tarımsal net ürünü arttırmak amacından kaynaklanmaktadır.
- Fizyokratlar net üretim artışının nüfus artışına neden olacağını öne sürmüşler ancak daha sonraları ortaya çıkacak olan Malthus'un kötümserliğine karşın bu durumu iyimserlikle karşılamışlardır. Onlara göre nüfus artışı, herhangi bir ekonomik soruna neden olmayacaktır.

Toprak sahipleri

- Toprak sahiplerinin statü konusunda fizyokratlar arasında görüş birliği yoktur.
- Quesnay'ın ilk yazdığı ve son yazdığı arasında tutarsızlık vardır.

İlk açıklamalarında;

***Toprak sahiplerinin, doğrudan doğruya hammadde üretimi ile ilgilenmedikleri için verimsiz kabul edilir.**

***Buna göre toprak sahiplerinin elde ettiği rant geliri 'halk edinmemiş' bir gelir olmaktadır.**

***Daha sonra Quesnay görüşünü değiştirmiş ve toprak sahiplerinin 'kısmen' üretken olduğunu düşünmüştür.**

***Çünkü toprak sahipleri devamlı olarak toprakları üzerinde bazı iyileştirme çalışmaları ve devletin yapması gereken bazı işleride yapıyorlardı.**

***Bu tür çalışmalar net üretimi dolaylı olarak etkilemektedir.**

Tüccarlar

***İdeal bir toplumda bütün piyasalarda serbest rekabet egemen olacağı için profesyonel tüccarlara da gerek kalmayacaktır.**

***Bu nedenle tabloda tüccarlar , verimsiz sınıf için yerleştirilmiştir.**

Müteşebbisler

Quesnay maaşlı çalışanlar ile işveren müteşebbisleri de birbirinden ayırmamıştır.

Bu problemi başka yazılarında özellikle ‘Çiftçilerde’ ele almış ve çiftçilerin ‘Kapitalist müteşebbisler’ olarak nitelendirdiler.

Kapital ve Faiz

Quesnay'ın bütün ekonomik teorisi iki kavrama dayanır

Bunlar 'Kapital' ve 'Net üretim' dir.

- **Tek üretken sektör olarak tarım sektörü görüldüğü için Quesnay tarıma ayrılacak avanslar üzerinde önemle durmuştur.**
- **Biri 'Yıllık avans' diğeri 'Oriijinal avanslar' olmak üzere iki tür avans vardır.**
- **Yıllık avanslar üretim süreci içinde tümüyle tüketilen mallardan oluşup 'Döner sermaye' karşıtıdır.**

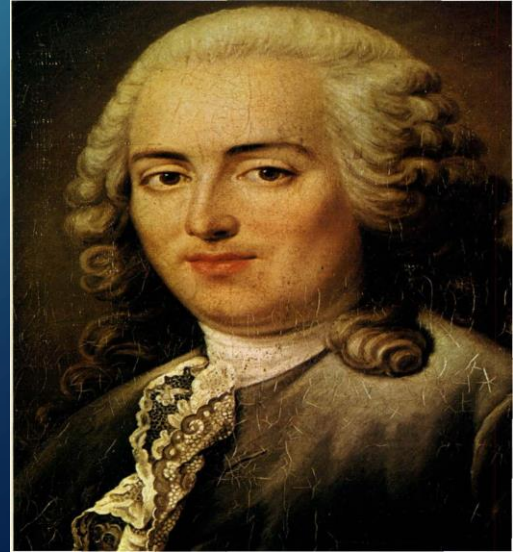
- **Orijinal avanaslar ise birden çok üretim sürecinde kullanılan ve her süreçte belli oranda aşınmaya uğrayan mallardır.**
- **Quesnay'a göre faiz bir 'Doğal yasaya' tabidir ve topraktan elde edilen gelire dayanır.**

Fazla Üretim

- Fazla üretim için gerekli üretim araçlarına yapılan harcama arasındaki fark olarak tanımlayan Quesnay olmuştur.
- Fazla üretimin sınıflar arasında dağılımı Quesnay'a göre teknolojik faktörlere değil geleneklere ve yasalara bağlıydı.
- Gelenek ve yasalarda fazla üretimin Kral ve Kliseye ait olduğunu söylüyorlardı.
- Net üretimin bu şekilde dağıtılması 'Eski Düzen' ekonomik sistemin toplumsal kurallarından biridir.

Turgot

- Fizyokrasi okulunun ikinci büyük ismi Turgot'tur. 54 yıllık yaşamında Turgot çeşitli devlet görevlerinde bulunmuş, bir defa donanma bakanı ve bir defada maliye bakanı olarak Fransız hükümetinde görev yapmıştır.
- Turgot genellikle Fizyokratik bir iktisatçı olarak anılırsada düşüncelerinin taşıdığı özellikler yönünden onu fizyokrasi ile klasik iktisat teorisi arasında bir köprü bir geçiş aşaması saymak daha doğru olur. Turgot düşüncelerini 'Emphemerides' ve 'Encyclopedie' de yayınladığı çeşitli makaleler ve devrin ünlü iktisatçılarına yazdığı mektuplarda açıklamıştır.

- Turgot hocasının Gournay olduğunu söylemiştir. Gerçekten de Gournay fizyokrasi döneminin bir başka önemli ismidir. Fizyokrasinin sloganı haline gelen ‘Laissez Faire Laissez Passer’ sözünün Gournay tarafından söylenmiş olması güçlü bir olasılıktır.

- Turgot diğer Fizyokrat düşünürler gibi toprak rantından alınacak tek vergiyi savunmuştur.

Fizyokrasinin Etkisi

- Fransa'da fizyokrasinin etkisi ancak birkaç yıl devam etmiştir. Fizyokrasinin etkisini sürdürememesinin sebebi tarihsel süreç içinde çok yanlış bir döneme rastlamasıdır. Fizyokratlar artık savunulması mümkün olmayan 'ancient regime' i savunmaya kalmışlar ve bunu başarabilmek için de ortaçağ kurumlarını son derece modern bazı kurumlarla birlikte yaşatmayı denemişlerdir.
- Ekonomik yaşamda Liberalizmi savunan fizyokratik yazarlar öte yandan en iyi yönetim biçimi olarak mutlak monarşiyi desteklemişlerdir.
- Leontieft'in Input – Output analizinin de Keynes'in makro teorisinin ilk habercileri Fizyokratik düşünürler olmuştur.

Fizyokrasiye Eleştiri = Galiani

- Smith'in Ulusların zenginliği yayınlanmadan hemen önce iktisadi düşünce ortamında sadece fizyokrat yazarlar yoktu, başka yazarlarda vardı ve karşılıklı eleştiriler ile düşünce ortamını zenginleştiriyorlardı.
- Fizyokrasinin deneyden çok akıl yoluna başvurulmasını savunan akılcılık ilkesi eleştiriliyordu. Akılcılığa bir alternatif olarak deneysel yöntem savunulmaya başlanmıştı.
- David Hume'un daha 1740larda öncülüğünü yaptığı ampirik yöntem 1767 de Steuart tarafından yoğun biçimde kullanılmış ve 1770 de Galiani tarafından fizyokrasinin eleştirisinde çıkış noktası olmuştur.

- Fizyokrat yazarlar mutlak doğrunun mevcut olduğuna ve bunların hilekar kimselerle cahil kimseler dışında herkes tarafından algılanmasının mümkün olduğunu kesinle inanmışlardı. Onların bu dışüncesini eleştirenlerden biri Paris'te diplomatik görevde bulunan bir İtalyan papazı Ferdinando Galiani olmuştur. 1770 te yayınladığı buğday ticareti üzerine konuşmalar adlı kitabında fizyokratların doğmatik rasyonalizmini kınamış ve onun yerine tarihsel görecelik yöntemini önermiştir.
- Ona göre fizyokratların kesin politika önerileri yerine tarihsel ve coğrafi koşullara uygun esnek politikalar izlenmelidir.

SORU 1

Quesnay ‘kapitalist mteebbisler’ olarak kimi nitelendirmitir ?

SORU 1

Quesnay 'kapitalist mteebbisler' olarak kimi nitelendirmitir ?

A) Devlet Adamlarını

SORU 1

Quesnay 'kapitalist mteebbisler' olarak kimi nitelendirmitir ?

A) Devlet Adamlarını

B) Sanayicileri

SORU 1

Quesnay 'kapitalist mteebbisler' olarak kimi nitelendirmitir ?

A) Devlet Adamlarını

B) Sanayicileri

C) iftileri

SORU 1

Quesnay 'kapitalist mteebbisler' olarak kimi nitelendirmitir ?

A) Devlet Adamlarını

B) Sanayicileri

C) iftileri

D) Zanaatkarları

SORU 1

Quesnay 'kapitalist müteşebbisler' olarak kimi nitelendirmiştir ?

A) Devlet Adamlarını

B) Sanayicileri

C) Çiftçileri

D) Zanaatkarları

SORU 2

1758' yılında Quesnay tarafından yapılıp, aynı zamanda Quesnay'ın ününü sağlayan eserin adı nedir ?

SORU 2

1758' yılında Quesnay tarafından yapılp, aynı zamanda Quesnay'ın ününü sağlayan eserin adı nedir ?

A) Ekonomik Veri

SORU 2

1758' yılında Quesnay tarafından yapılp, aynı zamanda Quesnay'ın ününü sağlayan eserin adı nedir ?

A) Ekonomik Veri

B) Ekonomik Grafik

SORU 2

1758' yılında Quesnay tarafından yapılp, aynı zamanda Quesnay'ın ününü sağlayan eserin adı nedir ?

- A) Ekonomik Veri**
- B) Ekonomik Grafik**
- C) Ekonik Tablo**

SORU 2

1758' yılında Quesnay tarafından yapılp, aynı zamanda Quesnay'ın ününü sağlayan eserin adı nedir ?

- A) Ekonomik Veri**
- B) Ekonomik Grafik**
- C) Ekonik Tablo**
- D) Ekonomik Eser**

SORU 2

1758' yılında Quesnay tarafından yapılp, aynı zamanda Quesnay'ın ününü sağlayan eserin adı nedir ?

- A) Ekonomik Veri**
- B) Ekonomik Grafik**
- C) Ekonik Tablo**
- D) Ekonomik Eser**

SORU 3

Fazla üretimin sınıflar arasında dağılımı Quesnay'a göre neye bağlıdır?

A) Teknolojik Faktörlere

SORU 3

Fazla üretimin sınıflar arasında dağılımı Quesnay'a göre neye bağlıdır?

A) Teknolojik Faktörlere

B) Gelenek ve Yasalara

SORU 3

Fazla üretimin sınıflar arasında dağılımı Quesnay'a göre neye bağlıdır?

- A) Teknolojik Faktörlere**
- B) Gelenek ve Yasalara**
- C) Makineleşmeye**

SORU 3

Fazla üretimin sınıflar arasında dağılımı Quesnay'a göre neye bağlıdır?

- A) Teknolojik Faktörlere**
- B) Gelenek ve Yasalara**
- C) Makineleşmeye**
- D) Tarıma**

SORU 3

Fazla üretimin sınıflar arasında dağılımı Quesnay'a göre neye bağlıdır?

A) Teknolojik Faktörlere

B) Gelenek ve Yasalara

C) Makineleşmeye

D) Tarıma

SORU 4

Gelenek ve yasalarda fazla üretim kime aittir ?

SORU 4

Gelenek ve yasalarda fazla üretim kime aittir ?

A) Çiftçilere

SORU 4

Gelenek ve yasalarda fazla üretim kime aittir ?

A) Çiftçilere

B) Toprak sahiplerine

SORU 4

Gelenek ve yasalarda fazla üretim kime aittir ?

A) Çiftçilere

B) Toprak sahiplerine

C) Tüccarlara

SORU 4

Gelenek ve yasalarda fazla üretim kime aittir ?

- A) Çiftçilere**
- B) Toprak sahiplerine**
- C) Tüccarlara**
- D) Kral ve Kilise**

SORU 4

Gelenek ve yasalarda fazla üretim kime aittir ?

A) Çiftçilere

B) Toprak sahiplerine

C) Tüccarlara

D) Kral ve Kilise

SORU 5

18.yy Fizyokrasi döneminde liderliğini ve kuruculuğunu Quesnay'ın yaptığı okulun adı nedir?

A) Kuşkucular

SORU 5

18.yy Fizyokrasi döneminde liderliğini ve kuruculuğunu Quesnay'ın yaptığı okulun adı nedir?

- A) Kuşkucular**
- B) Encylopedists**

SORU 5

18.yy Fizyokrasi döneminde liderliğini ve kuruculuğunu Quesnay'ın yaptığı okulun adı nedir?

- A) Kuşkucular**
- B) Encylopedists**
- C) Kynikler**

SORU 5

18.yy Fizyokrasi döneminde liderliğini ve kuruculuğunu Quesnay'ın yaptığı okulun adı nedir?

- A) Kuşkucular**
- B) Encylopedists**
- C) Kynikler**
- D) Miletos**

SORU 5

18.yy Fizyokrasi döneminde liderliğini ve kuruculuğunu Quesnay'ın yaptığı okulun adı nedir?

- A) Kuşkucular
- B) Encylopedists**
- C) Kynikler
- D) Miletos

SORU 6

Quesnay'ın doktor olarak görev yaptığı sürede, Aşağıdaki kralların hangisinin döneminde saray hekimliği yapmıştır?

A) XII. Louis

SORU 6

Quesnay'ın doktor olarak görev yaptığı sürede, Aşağıdaki kralların hangisinin döneminde saray hekimliği yapmıştır?

A) XII. Louis

B) XI. Louis

SORU 6

Quesnay'ın doktor olarak görev yaptığı sürede, Aşağıdaki kralların hangisinin döneminde saray hekimliği yapmıştır?

A) XII. Louis

B) XI. Louis

C) IX. Louis

SORU 6

Quesnay'ın doktor olarak görev yaptığı sürede, Aşağıdaki kralların hangisinin döneminde saray hekimliği yapmıştır?

- A) XII. Louis**
- B) XI. Louis**
- C) IX. Louis**
- D) XV. Louis**

SORU 6

Quesnay'ın doktor olarak görev yaptığı sürede, Aşağıdaki kralların hangisinin döneminde saray hekimliği yapmıştır?

A) XII. Louis

B) XI. Louis

C) IX. Louis

D) XV. Louis

SORU 7

Fizyokratlara göre ödenmesi gereken tek vergiyi aşağıdakilerden kimin ödemesi gereklidir ?

SORU 7

Fizyokratlara göre ödenmesi gereken tek vergiyi aşağıdakilerden kimin ödemesi gereklidir ?

A) Dağıtıcı Sınıfın

SORU 7

Fizyokratlara göre ödenmesi gereken tek vergiyi aşağıdakilerden kimin ödemesi gereklidir ?

A) Dağıtıcı Sınıfın

B) Çiftçilerin

SORU 7

Fizyokratlara göre ödenmesi gereken tek vergiyi aşağıdakilerden kimin ödemesi gereklidir ?

A) Dağıtıcı Sınıfın

B) Çiftçilerin

C) Sanayicilerin

SORU 7

Fizyokratlara göre ödenmesi gereken tek vergiyi aşağıdakilerden kimin ödemesi gereklidir ?

- A) Dağıtıcı Sınıfın**
- B) Çiftçilerin**
- C) Sanayicilerin**
- D) Devlet adamlarının**

SORU 7

Fizyokratlara göre ödenmesi gereken tek vergiyi aşağıdakilerden kimin ödemesi gereklidir ?

A) Dağıtıcı Sınıfın

B) Çiftçilerin

C) Sanayicilerin

D) Devlet adamlarının

SORU 8

Ekonomik tablonun en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

SORU 8

Ekonomik tablonun en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarım kesimi en zengin kesimdir.

SORU 8

Ekonomik tablonun en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarım kesimi en zengin kesimdir.

B) Tarım tüm milli geliri tüketir.

SORU 8

Ekonomik tablonun en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım kesimi en zengin kesimdir.**
- B) Tarım tüm milli geliri tüketir.**
- C) Tarım kesimi toplumda tam maliyet düzeyinde üretimde bulunur.**

SORU 8

Ekonomik tablonun en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım kesimi en zengin kesimdir.**
- B) Tarım tüm milli geliri tüketir.**
- C) Tarım kesimi toplumda tam maliyet düzeyinde üretimde bulunur.**
- D) Hiçbiri.**

SORU 8

Ekonomik tablonun en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım kesimi en zengin kesimdir.**
- B) Tarım tüm milli geliri tüketir.**
- C) Tarım kesimi toplumda tam maliyet düzeyinde üretimde bulunur.**
- D) Hiçbiri.**

SORU 9

Aşağıdakilerden hangisi Fizyokratların görüşleri arasında yer almaz ?

SORU 9

Aşağıdakilerden hangisi Fizyokratların görüşleri arasında yer almaz ?

A) Tarımsal verimliliği arttırmak için toprak rantından vergi alınmamalıdır.

SORU 9

Aşağıdakilerden hangisi Fizyokratların görüşleri arasında yer almaz ?

- A) Tarımsal verimliliği arttırmak için toprak rantından vergi alınmamalıdır.**
- B) Serbest dış ticaret sağlanmalıdır.**

SORU 9

Aşağıdakilerden hangisi Fizyokratların görüşleri arasında yer almaz ?

- A) Tarımsal verimliliği arttırmak için toprak rantından vergi alınmamalıdır.**
- B) Serbest dış ticaret sağlanmalıdır.**
- C) Tarım milletlerin zenginlik kaynağını oluşturur.**

SORU 9

Aşağıdakilerden hangisi Fizyokratların görüşleri arasında yer almaz ?

- A) Tarımsal verimliliği arttırmak için toprak rantından vergi alınmamalıdır.
- B) Serbest dış ticaret sağlanmalıdır.
- C) Tarım milletlerin zenginlik kaynağını oluşturur.
- D) Ekonomide tek üretken sektör tarımdır.

SORU 9

Aşağıdakilerden hangisi Fizyokratların görüşleri arasında yer almaz ?

- A) Tarımsal verimliliği arttırmak için toprak rantından vergi alınmamalıdır.**
- B) Serbest dış ticaret sağlanmalıdır.**
- C) Tarım milletlerin zenginlik kaynağını oluşturur.**
- D) Ekonomide tek üretken sektör tarımdır.**

SORU 10

Tek vergi sisteminin savunucuları aşağıdakilerden hangisidir ?

SORU 10

Tek vergi sisteminin savunucuları aşağıdakilerden hangisidir ?

A) Keynesyenler

SORU 10

Tek vergi sisteminin savunucuları aşağıdakilerden hangisidir ?

A) Keynesyenler

B) Merkantilistler

SORU 10

Tek vergi sisteminin savunucuları aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Keynesyenler**
- B) Merkantilistler**
- C) Fizyokratlar**

SORU 10

Tek vergi sisteminin savunucuları aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Keynesyenler**
- B) Merkantilistler**
- C) Fizyokratlar**
- D) Monoteristler**

SORU 10

Tek vergi sisteminin savunucuları aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Keynesyenler**
- B) Merkantilistler**
- C) Fizyokratlar**
- D) Monoteristler**

KAYNAKÇA

- İktisatın Tarihi Prof. Dr. Vural SAVAS 4.BASKI